

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie în Limba Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Istorie, Relații Internaționale și Studii Europene
1.5 Ciclul de studii	Masterat (MA)
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Istorie, Relații Internaționale și Studii Europene

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Asia Centrală în relațiile internaționale în sec. XX-XXI. HMM4235						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. SZÁLKAI Kinga						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. SZÁLKAI Kinga						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	196	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutoriat					14
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		84			
3.8 Total ore pe semestru		56 fiz./196. conv.			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea cursului - vizualizarea unor documente, statistici, modele, fotografii și filme documentare digitalizate - necesită folosirea unui calculator și videoproiector.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea semnalelor necesită pentru prezentarea rezultatelor aportului individual al studenților (prezentarea referatelor) și vizualizarea unor documente, statistici, modele, fotografii și filme documentare digitalizate folosirea calculatorului și al unui videoproiector.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Asimilarea și utilizarea conceptelor specifice domeniului • Utilizarea instrumentelor de cercetare socială • Capacitatea de a proiecta și implementa un proiect de cercetare • Capacitatea de a colecta date • Capacitatea de a analiza și interpreta datele
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Munca în echipă • Dezvoltarea gândirii critice • Vorbirea în public și abilități de prezentare • Analiza și sinteza • Competențe digitale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Obiectivul general al prezentului curs este să ofere o privire analitică generală asupra evoluției, precum și a locului și rolului în relațiile internaționale a statelor unei regiuni ce ocupă potențial un loc foarte important în evoluția relațiilor internaționale contemporane, atât din punct de vedere a comerțului și economiei internaționale, cât și a securității macro-regionale și globale: statele Asiei Centrale. • Cursul și seminarele doresc să instruiască studenții în vederea colectării, analizei și interpretării individuale a datelor relative la această regiune, precum și contextualizarea acestor date, pentru capacitatea de a realiza o analiză globală asupra importanței acestor state, a evoluțiilor din regiune, a impactului internațional al acestor fenomene. Critica izvoarelor este foarte importantă, precum și competența realizării unor concluzii pertinente, izvorâte din analiza datelor provenind din surse diverse. • Abordările teoretice contemporane ale relațiilor internaționale se întâlnesc cu studiile de caz concrete, astfel realizând un dialog real între cunoștințele teoretice și competențele practice ale studentului. • În evaluarea rezultatelor pe parcurs am integrat mici referate ce se apleacă asupra studiilor de caz, evaluarea interpretării fluxului de știri privind evoluțiile politice, economice, culturale a statelor din regiune, precum și analize bazate pe surse diverse, aplicând critica izvoarelor.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul este structurat în trei mari părți generale. Primul focalizează asupra istoriei Asiei Centrale, analizat diacronic, parcursul căreia realizează fondul informațional necesar pentru a înțelege evoluțiile contemporane. • În al doilea bloc tematic analizăm informațiile actuale ale evoluției statelor din zonă, realizând un grupaj tematic. Aceste date sunt integrate în evoluția relațiilor internaționale actuale. • Al treilea bloc tematic abordează relațiile internaționale a statelor din Asia Centrală, precum și proiecțiile geopolitice ale marilor puteri care și-au manifestat interesul pentru această regiune a lumii, perspectivele proprii exprimate geopolitic, geoeconomic și geocultural ale Federației Ruse,

	<p>Chinei, Marii Britanii, Statelor Unite ale Americii, Turciei, realizând și o imagine supra evoluției relațiilor dintre Ungaria și statele Asiei Centrale.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cursul accentuează specificitatea societăților Asiei Centrale, multifacetate, izvorât într-o relaționare specifică cu trecutul, în care prezența imperială rusă a generat diverse fenomene cu impact până în actualitate.
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<i>I. Introducere: clarificarea conceptuală, tematică, izvoare, metode aplicate.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
<i>II. Istoria Asiei Centrale I. Impactul imperiului mongol asupra Asiei Centrale. Tradiții, identități, narative legitimatoare.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
<i>III. Istoria Asiei Centrale II. Nomadismul. Popoarele nomade ale stepei și civilizațiile sedentare.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
<i>IV. Istoria Asiei Centrale III. Perioada Rusiei țariste. Fenomenul impunerii dominației imperiale asupra regiunii Asiei Centrale. Structuri statale incipiente – evoluția ulterioară ale acestora.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
<i>V. Istoria Asiei Centrale IV. Perioada Uniunii Sovietice. Evoluția republicilor unionale din Asia Centrală. Problema conștiinței dedublate. Perioada 1922-1953.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
<i>VI. Istoria Asiei Centrale V. Perioada Uniunii Sovietice. Perioada 1953-1991. Asia Centrală imediat post-sovietică</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
<i>VII. Probleme actuale I. Națiune și etnicitate. Național în forme, sovietic în conținut? Construcție statală și socială în republicile devenite independente.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
<i>VIII. Probleme actuale II. Politică și economie după dobândirea independenței statale în Asia Centrală. Crize și metode de soluționare a crizelor.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
<i>IX. Probleme actuale III. Islamul în Asia Centrală. Mahomedani secularizați și problema terorismului fundamentalist islamic. Islamism politic și radical.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
<i>X. Probleme actuale IV. Problema apei potabile și a energiei – obiect al războaielor secolului XXI? Perspective pentru conflict și cooperare în regiune.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
<i>XI. Relații internaționale I. Prezența Federației Ruse și ale Statelor Unite ale Americii în Asia Centrală.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
<i>XII. Relații internaționale II. Perspectivele relațiilor cu China și Uniunea Europeană.</i>	Prelegerea participativă,	

	expunerea, exemplificarea	
XIII. Relații internaționale III. Relații cu Turcia și Ungaria.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
XIV. Cultura Asiei Centrale.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
I. Introducere: clarificarea conceptuală, tematică, izvoare, metode aplicate.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	Chestionar privind informații generale privind Asia Centrală. Dezbateră informațiilor. Interpretare. Metode, Critica izvoarelor.
II. Istoria Asiei Centrale I. Impactul imperiului mongol asupra Asiei Centrale. Tradiții, identități, narrative legitimatoare.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat: 1. Vizionarea filmului despre „Istoria secretă a mongolilor”. 2. Gingis Han și edificarea imperiului mongol. 3. Impactul imperiului mongol asupra Asiei Centrale.
III. Istoria Asiei Centrale II. Nomadismul. Popoarele nomade ale stepei și civilizațiile sedentare.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat: 1. Comerț și război între nomazi și sedentari în Asia Centrală. 2. Sfârșitul nomadismului în Asia Centrală.
IV. Istoria Asiei Centrale III. Perioada Rusiei țariste. Fenomenul impunerii dominației imperiale asupra regiunii Asiei Centrale. Structuri statale incipiente – evoluția ulterioară ale acestora.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat: 1. Emiratul Boharei. 2. Canatul Chivei. 3. Canatul din Kokand.
V. Istoria Asiei Centrale IV. Perioada Uniunii Sovietice. Evoluția republicilor unionale din Asia Centrală. Problema conștiinței dedublate. Perioada 1922-1953.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat: 1. Agricultură și industrializare în perioada sovietică în Asia Centrală. 2. Cultura sovietică în Asia Centrală.
VI. Istoria Asiei Centrale V. Perioada Uniunii Sovietice. Perioada 1953-1991. Dezagregarea Uniunii Sovietice: Asia Centrală imediat post-sovietică	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat: 1. Statele Asiei Centrale după al Doilea Război Mondial. 2. Asia Centrală în perioada destalinizării și reformelor hrușcioviene. 3. Asia Centrală în perioada stagnării: epoca Brejnev. 4. Dezagregarea URSS: impactul asupra Asiei Centrale.
VII. Probleme actuale I. Națiune și etnicitate. Național în forme, sovietic în conținut? Construcție statală și socială în republicile devenite independente.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat: 1. Problema frontierelor din Asia Centrală în era sovietică. 2. Naționalitate, etnicitate, cetățenie în Asia Centrală erei sovietice. 3. Construcție statală și socială în republicile Asiei Centrale post-sovietice.
VIII. Probleme actuale II. Politică și economie după dobândirea independenței statale în Asia Centrală. Crize și metode de soluționare a crizelor.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat: 1. Revoluțiile kirghize. 2. Masacrul de la Andijan. 3. Migrație în Asia Centrală.
IX. Probleme actuale III. Islamul în Asia Centrală. Mahomedani secularizați și problema terorismului fundamentalist islamic. Islamism politic și radical.	Problematizarea, exemplifi-	-Teme de referat:

	carea, dezbateră.	1. Islamul în Asia Centrală a perioadei sovietice. 2. Terorism în Asia Centrală. 3. Terorism din Asia Centrală?
X. Probleme actuale IV. Problema apei potabile și a energiei – obiect al războaielor secolului XXI? Perspective pentru conflict și cooperare în regiune.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat: 1. Gestionarea resurselor de apă în Asia Centrală a erei sovietice. 2. Gestionarea resurselor de apă în republicile independente post-sovietice. 3. Sistemul de baraje Rogun: problemele ivite de realizarea acestui sistem hidroenergetic în arealul Asiei Centrale.
XI. Relații internaționale I. Prezența Federației Ruse și ale Statelor Unite ale Americii în Asia Centrală.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat: 1. Asia Centrală și războiul din Afghanistan. 2. Intervenționism rus în Asia Centrală. 3. Competiția pentru resursele energetice din Asia Centrală.
XII. Relații internaționale II. Perspectivele relațiilor cu China și Uniunea Europeană.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat: 1. Creșterea influenței R.P.D. Chineze în Asia Centrală. 2. Noul Drum al Mătăsii. 3. Strategia Central Asiatică a Uniunii Europene.
XIII. Relații internaționale III. Relații cu Turcia și Ungaria.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat: 1. Viața și opera lui Ármín Vámbéry. 2. Legende și teorii privind descendența comună a maghiarilor și a popoarelor din Asia Centrală.
XIV. Cultura Asiei Centrale.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	-Teme de referat: 1. Legende privind descendența popoarelor Asiei Centrale. 2. Literatura Asiei Centrale. 3. Arta filmului și cinematografia în Asia Centrală.

Bibliografie:

A. Bibliografia obligatorie:

1. Szálkai Kinga: „Közép-Ázsia.” In: Biztonságpolitikai Corvinák I., szerk.: Szálkai Kinga – Baranyi Tamás Péter – Szarka E. Luca. Budapest: Antall József Tudásközpont, 2019. 201–216.
2. Vásáry István: A régi Belső-Ázsia története. Budapest: Balassi Kiadó, 2003.
3. Dobrovits Mihály: Jurták és az EBESZ között: Iszlám és nemzetépítés a volt Szovjetunió szunnita iszlám többségű régióiban. Budapest: Balassi Kiadó, 2015.
4. Rogers Brubaker: „Nationhood and the National Question in the Soviet Union and Post-Soviet Eurasia: An Institutional Account.” *Theory and Society* 23., 1994. 47-72.
5. Sébastien Peyrouse, Jos Boonstra, Marlène Laruelle (2012): „Security and Development Approaches to Central Asia: The EU Compared to China and Russia.” EUCAM Working Paper, 11. szám.
6. Erlan Karine (2017): „Central Asia: Facing Radical Islam.” IFRI, Russie. *Nei. Visions*, 98. szám, 6–26.
7. Szálkai Kinga: „A szovjet etnográfia szerepe a közép-ázsiai nemzeti identitások megteremtésében.” In: Az érett kor ítélete. Szerk.: Dobrovits Mihály. IX. Nemzetközi Vámbéry Konferencia, Dunaszerdahely, 2012. 334-356.
8. Szálkai Kinga: „A vízmegosztás biztonságiasításának változásai Közép-Ázsiában (1960-2010). In: A biztonság szektorális értelmezése. Új kihívások a kutatás napirendjén. Szerk. Stepper Péter – Szálkai Kinga. Pécs, Publikon, 2015. 163-189.
9. Szálkai Kinga: „Az EU szerepvállalása Közép-Ázsiában.” *Nemzet és Biztonság*, 2014/5. 51–62.

B. Bibliografia opțională:

1. A mongolok titkos története. Ford. Ligeti Lajos, Képes Géza. Budapest: Osiris, 2004.
2. Gyene Pál: Független államiség a posztszovjet Közép-Ázsiában. Budapest: Aposztróf, 2017.
3. Svat Soucek: A History of Inner Asia. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.
4. Rafis Abazov: The Palgrave Concise Historical Atlas of Central Asia. New York: Palgrave Macmillan, 2008.
5. Asian Development Bank (ADB): Central Asia Atlas of Natural Resources. Manila: Asian Development Bank, 2010.
6. Katona Magda: „Szovjetesítés és a tradicionális agrárviszonyok Közép-Ázsiában.” Agrártörténeti Szemle XXXIX/3-4, 1997. 601–616.
7. Vaszari Tamás: „A „holland betegség”, azaz a monokulturális gazdaság kihívásai és megoldási lehetőségei Oroszországban és Azerbajdzsánban.” Külügyi Szemle, 15. évfolyam, 4. szám, 102–113.
8. Nagy László: „A Sanghaji Együttműködési Szervezet geopolitikai és geostratégiai jelentősége.” Nemzet és Biztonság, 6. évfolyam, 3–4. szám, 143–169.
9. Szálkai Kinga: „Vízügyi feszültségek Közép-Ázsiában: A Rogun vízerőmű-rendszer kérdése.” In: Megcsaltreményünk, szerk.: Keller László, XII. Nemzetközi Vámbéry Konferencia, Lilium Aurum, Dunajska Stredá/Dunaszerdahely, 2016. 309–339.
10. Szálkai Kinga: „Az Eurázsiai Unió jelenlegi helyzete és perspektívái.” AJRC-Elemzések, 2016E07, 3–20.
11. Az EUCAM (Europe-Central Asia Monitoring) oldalán megjelenő elemzések és tanulmányok.
12. Az ICG (International Crisis Group) Közép-Ázsiával kapcsolatos anyagai.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Această materie ce include curs și seminarii, întrunește toate calitățile în conformitate cu următoarele standarde:

- Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Pentru absolvirea acestei materii, studenții trebuie să dovedească în cadrul evaluării finale, în formă de <i>examen scris</i> , cunoașterea terminologiei, conceptelor și tematicii parcurse la curs și semnarii.	Examen scris	50 %
10.5 Seminar/laborator	Studenții trebuie să participe la seminarii activ, întocmind și prezentând două <i>referate</i> , din care una va fi finalizată și predată ca și lucrare semestrială la ultimul seminar din semestru (min. 5 - max. 8 pagini, cu aparat critic ce constă din note de subsol și bibliografie structurată) - ce reprezintă în total 40% din nota finală. Participarea activă la dezbaterile din cadrul seminarelor, cunoașterea și folosirea adecvată a terminologiei de specialitate.	Două referate prezentate și predate. Săptămânal se citește câte un articol de către studenți referitoare la Asia Centrală. La finalul semestrului lista articolelor citite se predă către titularul cursului și seminarelor.	40%

	În cazul în care <u>absențele depășesc 25 % al orelor de seminar</u> sau referatele nu întâlnesc cerințele științifice necesare evaluării pozitive, se va elabora de către student încă o <u>lucrare de semestru</u> dintr-o temă precizată anterior de titularul cursului, predat obligatoriu până la data examenului scris – echivalând astfel participarea la seminarii.	Cunoașterea și folosirea adecvată a terminologiei de specialitate.	10%
--	---	--	------------

10.6 Standard minim de performanță

- Prezența la cel puțin 75% a seminarelor.
- Nota minimă de 5 (cinci) la evaluarea finală.

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

28.03.2020

Lect. univ. dr. Szálkai Kinga

Lect. univ. dr. Szálkai Kinga

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

31.03.2020

Conf. dr. Nagy Robert- Miklos

